

Gminy partnerskie

06.06.2007.

Horni Sucha(Sucha Górna)

Gmina Sucha Górna należy wg podziału regionalnego Republiki Czeskiej do Karwińskiego, które poprzez swoją historię, przemysł i liczbę mieszkańców należy do najbardziej znaczących w okręgu Morawskośląskim. Gmina graniczy z miastami Hawierzów i Karwina, gminami Olbrachcice i Stonawa. Na 980 ha żyje 4 430 mieszkańców należących do ośmiu narodowości.

Pierwsza wzmianka historyczna o gminie pochodzi z roku 1305, kiedy nazywana jest Sucha Superior. Pod względem trwałości zasiedlenia należy do najstarszych gmin Śląska Cieszyńskiego. Przez wiele lat mieszkańcy Suchoj Górnjej podporządkowani byli administracji cieszyńskich Piastów, bezpośredniej gałęzi rodowej polskiej dynastii królewskiej. Od roku 1471 region staje się na przemian majątkiem polskiej i niemieckiej szlachty. Największy rozkwit gminy datuje się od roku 1805, kiedy kupił ją hrabia Jan de Larisch-Mönnich, ówczesny minister finansów monarchii habsburskiej.

W pierwszej połowie XVIII wieku gmina została podzielona na kilka części. W Dziejnie (dziś Centrum) znajdował się zameczek, szkoła, kościół i gospoda. Potok Suszanka dzieli dolinę, dawniej zalewaną wodą, na część południową i północną. W części północnej znajdowały się dzielnice Pasieki i Podlesie, na stronie południowej – Podołkowice i Kąty. Domy mieszkalne znikły z Podlesia w latach sześćdziesiątych XX wieku w wyniku działalności kopalń. Pagórkowate Podołkowice należą do najpiękniejszych dzielnic, podobnie jak Kąty.

Po roku 1805 doszło dzięki prosperującemu majątkowi ziemskiemu i jednej z najnowocześniejszych cukrowni w Austro-Węgrzech do znacznego wzrostu liczby mieszkańców gminy.

Na przełomie XIX i XX wieku w Suchoj Górnjej i okolicznych miejscowościach zaczęto otwierać kopalnie. W Suchoj Górnjej była to w roku 1910 kopalnia „Franciszek”, ale prawdziwy rozkwit gminy nastąpił dopiero po I wojnie światowej. Oprócz domków rodzinnych zbudowano dwie szkoły, dwa boiska sportowe i plebanję. Wielkie znaczenie miał Dom Robotniczy z roku 1907, który należy do największych na Śląsku Cieszyńskim. Z powodzeniem rozwijały się zakłady usługowe i handlowe. Pomyślny rozwój gminy przerwała II wojna światowa. W następstwie represji nazistowskich okupantów zginęło 62 mieszkańców gminy.

Po wyzwoleniu życie gminy powracało do normy. W latach 1950-1953 dla górników zbudowano nowe domki, osiedle domów z wielkiej płyty, nową szkołę i przedszkole, kanalizację i sieć wodociągową. W latach sześćdziesiątych szybki wzrost produkcji przemysłowej i wydobywczej przyspieszył również rozwój gminy, doszło jednak do stopniowej likwidacji jej północnej części w wyniku szkód górniczych. Zostały zbudowane nowe mieszkania, przychodnie lekarskie i nowe sklepy.

W latach 1975-1990 Sucha Górna została w ramach tzw. integracji przyłączona do miasta Hawierzowa. Rok 1990 można więc nazwać rokiem zero. Wtedy to właśnie rozpoczęto starania o ponowne usamodzielnienie się gminy, do czego doszło pod koniec roku 1990. Wtedy to gmina weszła w kolejny rozdział swej historii. Zagajono prace na dwóch przedsięwzięciach o wielkim znaczeniu ekologicznym – kanalizacji i gazyfikacji gminy. Prace te wraz z rekonstrukcją sieci dróg należących do gminy udało się zrealizować. Do wielkich przedsięwzięć inwestycyjnych należało zbudowanie jadalni i kuchni szkolnej, nadbudowa szkoły, w której znalazły się klasopracownie i nadbudowa przedszkola, która pomieściła mieszkania dla nauczycieli. Trzeba wspomnieć również o domach opieki społecznej, ośrodku zdrowia, posterunku Policji RC i hali sportowej, która jest dziś dominantą gminy a jej budowa była zarazem największym przedsięwzięciem inwestycyjnym. Poddasza trzech domów z wielkiej płyty przebudowano na piętnaście nowych mieszkań. Na terenie całej gminy zrekonstruowano sieć elektryfikacyjną, oświetlenie publiczne, i zacieplono budynki z wielkiej płyty.

Bogate życie kulturalne i sportowe organizują organizacje społeczne i sportowe, często dotowane przez gminę. Największą z nich jest Klub Sportowy Kopalni „Franciszek” i Polski Związek Kulturalno-Oświatowy (PZKO), pod którego auspicjami działa jeden z kilku zespołów folklorystycznych regionu karwińskiego, prezentujący folklor i tradycje Śląska Cieszyńskiego – SUSZANIE.

Do zabytków należy pomnik św. Jana Nepomuckiego (1845), żeliwny krzyż (1870) i Dom Kultury Kopalni

„Prezydent Gottwald”, którego projekt opracował w roku 1951 inż. Arch. Jiř Kroha. Budowa realizowana była w latach 1957-1958 i jest przykładem schyłkowego funkcjonalizmu i nowego stylu brukselskiego. Bo sławnych osobistości, pochodzących z Suchej Górnej należą m.in. aktorzy Teatru Narodowego w Pradze Marie Glazarová i Bronisław Poloczek, mistrz olimpijski w podnoszeniu ciężarów Otto Zaremba i biochemik prof. Josef Āman, nominowany do nagrody Nobla.

Najtrudniejszym finansowo przedsięwzięciem inwestycyjnym jest dokończenie kanalizacji w gminie oraz rewitalizacja strefy przemysłowej na terenie byłej kopalni „Franciszek”, zlikwidowanej w roku 1999.